

ціннісних орієнтирів «старого» та «нового».

Для забезпечення сталого розвитку історичних міст майбутньому зодчому необхідне розуміння законів формотворення місцевої архітектурної спадщини при шанобливому ставленні до творчого спадку та пам'яті старих майстрів. Саме тому вельми необхідне ознайомлення студентів-архітекторів із біографіями та творчими підходами архітекторів Харкова XIX – XX ст. та їх будівничою спадщиною.

Зокрема, унікальним є творчий доробок харківських митців, які застосовували український традиційний контекст для формування національного стилю в архітектурі, що згодом отримав назву український архітектурний модерн. Серед них імена Василя Кричевського, Сергія Тимошенка, Костянтина Жукова, Євгена Сердюка та ін. Непересічний творчий доробок, активна громадсько-політична позиція відводять їм почесне місце серед діячів українського культурного відродження XX ст.

Ознайомлення студентів з біографіями та творчими принципами митців проводиться за допомогою статей, які опубліковано у наукових збірниках та викладено у вільний доступ на сайті кафедри містобудування ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. Статті можуть бути використані студентами університету в навчальному процесі та науковій діяльності.

Інший спосіб зацікавлення студентів творчим спадком архітекторів – підготовка ними тез виступів на студентські наукові конференції згідно означеної викладачами тематики.

Також дієвим є виконання дипломного проекту студентом-архітектором в умовах історичного середовища, яке містить витвори архітекторів харківського осередку українського модерну.

Шанобливе ставлення до архітектурного спадку, його врахування у новому проектуванні має виховувати почуття спадковості творчих орієнтирів, ідентичності регіональної та національної архітектури.

Волкова Л. В.

Харківський коледж Державного університету телекомунікацій

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ФАКТОР ЦІЛІСНОГО ФОРМУВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

На сучасному етапі становлення й розвитку української держави проблема патріотичного виховання студентів набуває дедалі більшої актуальності. Необхідність її всебічного дослідження пояснюється насамперед поступовим зниженням у сучасній молоді інтересу до національних та історичних цінностей, тому постає нагальна потреба вдосконалення системи національного виховання студентів. Так, «Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» та закон «Про вищу освіту» передбачають, що виховання як першорядний пріоритет має стати органічною складовою педагогічної діяльності, інтегрованою в освітній процес.

Всебічний розвиток студента як особистості та формування його національної самосвідомості становить головну мету концепції сучасної освіти. Сьогодні перед викладачами стоїть важливе завдання – не тільки надати ґрунтовні знання, а й виховати підростаюче покоління як патріотів своєї держави, спадкоємців і продовжувачів національно-патріотичних традицій. Проте останнім часом спостерігається у студентському середовищі позбавлення почуття національної гідності, гордості, брак духовності й моральності, байдуже ставлення до проблем своєї країни. Саме тому національно-патріотичне виховання має стати невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу.

Під національно-патріотичним вихованням розуміють «виховання, яке вбирає в себе ідеї, погляди, переконання, а також звичаї і обряди, котрі забезпечують духовне самовідтворення і самозбереження народу, ґрунтується на його глибинних традиціях».

І. О. Фрига трактує національно-патріотичне виховання «як суспільну категорію, яка формує ставлення людини до себе, до свого народу й батьківщини».

А. Загородня зазначає, що «патріотичне виховання є ідейною силою національної свідомості, характеризується відповідальним ставленням людини до рідного краю, примноженням його багатств, розбудовою науки і культури».

Спираючись на велику кількість визначень поняття «національно-патріотичне виховання», що відбивають різноманіття підходів до його розуміння, визначаємо його як складову загального виховного процесу, головною метою якого є успадкування духовних надбань українського народу, формування моральної, художньо-естетичної, інтелектуальної культури. Національно-патріотичне виховання завжди базується на підвалинах історії й відтворює досвід народу; розвиває у молодого покоління високу соціальну активність, громадянську відповідальність, почуття патріотизму. Вищезазначена роль такого виховання сприяє формуванню цілісної особистості на засадах моральності й духовності.

Національно-патріотичне виховання у Харківському коледжі телекомунікацій ДУТ, покликане виховувати у студентів високі моральні ідеали, любов до свого народу, розуміння громадянського обов'язку, готовність відстоювати державні інтереси Батьківщини. Виховання патріотизму відбувається у різний спосіб, зокрема на заняттях з української мови, літератури, культурології, а також історії України.

У коледжі значна увага приділяється збереженню і примноженню духовних цінностей, культурних національних традицій, шанобливому ставленню до рідної мови. Свідченням цього є різноманітні виховні заходи, тематичні вечори, літературно-музичні композиції, конкурси. З особливим захопленням готуються студенти до відзначення свят народного календаря, які спрямовані на вивчення культури, традицій, звичаїв українського народу. Яскравим прикладом цих заходів є: «Відкрий, о рідна мово, свої скарбниці золоті!», «Ми чуємо, тебе, Кобзарю, крізь століття», «Моя вишиванка – найкраща».

Крім цього, викладачі проводять цілу низку заходів громадянсько-патріотичної спрямованості, які відіграють важливу роль у виробленні значущої мети – побудови громадянського суспільства. Так, щорічно здійснюються заходи з відзначення Дня пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій, зокрема це відвідування симфонічного концерту-реквієму у Харківському театрі опери та балету; заходи з відзначення Дня партизанської слави: «Нам не забути ті роки». Проводяться бесіди, тематичні години, спрямовані на формування громадянина-патріота: «Харківщина, моя ти Батьківщина», «Духовні традиції українців» та ін.

Такі заходи формують в кожній особистості національно-культурну ідентичність та патріотичний світогляд, активну громадянську й державницьку позицію та почуття власної гідності.

Таким чином, проаналізований досвід свідчить про те, що у Харківському коледжі телекомунікацій здійснюється значна робота із патріотичного виховання студентської молоді. Змістом патріотичного виховання є формування особистості, зорієнтованої на національні цінності. Студенти впродовж навчання у коледжі усвідомлюють свою приналежність до українського народу, проймаються почуттями поваги до національної культури, звичаїв і традицій.

Досвід роботи викладачів коледжу показує, що плідна виховна робота, зокрема національно-патріотична, є засобом оптимізації навчального процесу й формує у студентів відповідальність за долю своєї держави, культивує кращі риси української ментальності, сприяє відновленню і збереженню історичної пам'яті.

Отже, національно-патріотичне виховання – це основний стрижень усього освітнього процесу, що носить національний характер, базується на національних традиціях українського народу, є ідейною силою національної свідомості.

Воронцова В. О.

*Житлово-комунальний коледж Харківського національного університету
міського господарства імені О. М. Бекетова*

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ І ПАТРІОТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Вищі навчальні заклади покликані розвивати та множити людський капітал, формувати ідеї, соціально-значущі ідеали, світоглядні позиції, тобто конструювати майбутнє українського суспільства. Тому перед викладачами стоїть питання про формування у молоді культури, гуманітарної підготовки, а також виховання майбутніх фахівців як патріотів своєї держави. Патріотичне виховання має бути спрямоване на формування у молодого покоління національної свідомості, любові до України, турботи про благо українського народу, вміння цивілізованим шляхом відстоювати права й свободи громадян,